

Mandica Vidović
Marija Perica
Lovro Lamot
Lana Tambić Bukovac
Miroslav Harjaček

Dječja bolnica Srebrnjak ♦ Zagreb

Mišićno-koštani ultrazvuk u praćenju učinkovitosti intraartikularne primjene infliksimaba u bolesnika s juvenilnim idiopatskim artritisom

Musculoskeletal ultrasound in monitoring efficacy of intraarticular infliximab therapy in juvenile idiopathic arthritis patients

Mišićno-koštani ultrazvuk (MKUZV) u pedijatrijskoj reumatologiji postaje sve češće korišten u procjeni sinovijalne hipertrofije prvenstveno zbog svoje jednostavnosti, ekonomičnosti i neinvazivnosti čime se nameće kao metoda izbora u praćenju težine bolesti i djelotvornosti terapije, posebno novih bioloških lijekova.

Svrha rada bila je procijeniti ulogu MKUZV u praćenju učinkovitosti intraartikularne primjene infliksimaba u djece s juvenilnim idiopatskim artritisom (JIA).

Infliksimab je intraartikularno primjenjen u sedmero bolesnika s JIA. Kod svih je dijagnoza JIA postavljena prema ILAR kriterijima i provedeno je liječenje prvom i drugom linijom lijekova (nesterodini protupalni lijekovi, lijekovi koji modificiraju tijek bolesti, glukokortikoidi sustavno i intraartikularno). Niti jedan bolesnik nije zadovoljio kriterije za primjenu biološke terapije, ali je bolest bila rezistentna na uobičajeno liječenje. Stanje bolesnika procjenjivano je mjesečno kliničkim pregledom (JADAS zbrojem - eng. *Juvenile Arthritis Disease Activity Score*), broj otečenih zglobova, bolnih na palpaciju i ograničene pokretljivosti, procjena boli vizualnom analognom skalom (VAS) djeteta /roditelja), laboratorijskim testovima (SE, CRP) i MKUZV. Za svaki zglob

je učinjena procjena semikvantitativnim vrednovanjem prema OMERACT-u (0-III) u B-modu i Power-Doppleru (PD) te su rezultati izraženi kao ehografski zbroj (EZ). Svi bolesnici su imali aktivnu bolest.

Učinjen je MKUZV pregled prije liječenja koji je pokazao znakove sinovitisa III stupnja na B-modu i pojačani PD signal (3/3) kod svih bolesnika, uz povišen JADAS, VAS boli te vrijednosti SE i CRP-a. Mjesec dana nakon instilacije infliksimaba zamijećeno je kliničko i UZV poboljšanje, a nakon tri mjeseca UZV nalaz pokazuje sinovitis I stupnja, uz PD signal 0-1/3 i normalizaciju EZ kod svih bolesnika, uz poboljšanje JADAS-a, lokalnog kliničkog nalaza i laboratorijskih parametara (SE, CRP).

Postoje jasni klinički i laboratorijski pokazatelji učinkovitosti intraartikularne primjene infliksimaba u djece sa mono-/oligoartikularnim oblikom JIA koja su rezistentna na uobičajenu terapiju. Ovom pilot studijom potvrđena je uloga MKUZV kao osjetljive i jednostavne metode u praćenju upalnih promjena na zglobovima i procjene učinkovitosti intraartikularne primjene infliksimaba kod pedijatrijskih bolesnika.

Ključne riječi: juvenilni idiopatski artritis, mišićno-koštani ultrazvuk, infliksimab